

Falusi dolgozók! Ne mulasszatok el egyetlen mezei munkára kedvező napot, órát sem, használjátok ki a traktorok, gépek és a fogatok teljesítőképességét! A favaszi mezőgazdasági munkálatok sikeréért alkalmazzuk a kiváló agrotechnikai módszereket, hogy minden növényről nagy termést érhesünk el!

A népi demokratikus országok a szocializmus győzelmes útján

Tavaly a szocialista tábor országainak népei és az egész világ dolgozói lelkesen ünnepelték Lengyelországot, Romániát, Bulgáriát és Albániát, amelyek az alul való felszabadulásnak tizedik, valamint a Kínai Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság kikiáltásának ötödik évfordulóját. Az idén április 4-én volt 10 éve, hogy a dicső szovjet hadsereg teljesen felszabadította Magyarországot a hitleri hódítók és magyar csatlósok uralma alól, Csehszlovákia pedig május 9-én ünnepelt felszabadulásának tizedik évfordulóját.

A Szovjetunió második világháborúbeli hősi harca és győzelme, a magasabb felszabadító küldetését becsülettel teljesítő dicső szovjet hadsereg világtörténelmi jelentőségű hőstettei Közép- és Délkelet-Európa országainak elnyomott népei előtt megnyitották a szabadság és a boldogság útját. A felszabadulásnak az egész nép emlékeztetésére örökké elevenen élő gyönyörű napja ragyogó fejezetet nyitott meg az emlelt országok történetében.

A dolgozók ezt a nagyjelentőséget napot egyszersmind a haladás erőinek a reakció ellen, a demokrácia és a béke erőinek a fasizmus és a háború elleni aratott hatalmas győzelmeként ünneplik. Azokban az országokban, amelyekben a kommunizmus és a munkáspártok vezette munkásmozgalmak követő dolgozók jutottak a hatalomra: igazi szabadság és demokrácia van, gyorsan fejlődik a gazdaság és a kultúra, sikeresen épülnek a szocializmus alapjai.

A béke, a demokrácia és a szocializmus ellenségeit a népi demokratikus államok léteének első napjai óta folytonosan az új rendszer ingatlanságáról ordítolták. Az történelem bizonyította, hogy a kapitalizmus védelmezői ezúttal is kegyetlenül elszánták magukat. A népi demokratikus országok szilárdan ráleptek a szocializmus építésének útjára, s a világ semilyen ereje sem létező lehetetlen a két erő között a győzelmes utron!

A népi demokratikus országok gazdasági fejlődése szemléltetve bizonyítja azoknak a lenini szavainak a mélyes igazságát, hogy „a szocializmus gazdasági erőt rejt magában és hogy az emberiség most fejlődésének új szakaszába lépett, amely csodálatosan ragyogó lehetőségeket hoz magával.”

A népi demokratikus országokban a szocializmusért vívott harc folyamán teljesen kibontakozott az alkotó munkában, az új élet építésében az összes dolgozókat vezető és munkásmozgalmat irányító szervezők képessége és kimeríthetetlen akaratossága. A népi demokratikus országok munkásmozgalmi harcban kipróbált és meggyőző kommunista és munkáspártok vezetésével szilárdan tartja kezében a szocializmus győzelmes zászlaját. A munkásmozgalmi és a dolgozó parasztság munkásmozgalmi vezetése a népi demokratikus rendszer megingathatatlana alapja, a népi demokratikus országok sikeres feltartóztatatlana elnyomulásának biztosítéka.

A múltban a nyugati imperialista hatalmak igyekeztek elismerni és nyersanyagszállítás függvényükre változtatni a közép- és a délkelet-európai országokat, s ez súlyos károkat okozott ezekben az országokban a nemzetgazdaság, főképp pedig a nemzeti ipar fejlődésének. A népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai hazájuk gazdasági elmaradottságának gyors megszüntetésére, elsősorban a nehézipar — a népgazdaság alapjainak alapja — megerősítésére és fejlesztésére összpontosították a dolgozó tömegek lelkes forradalmi energiáját. A nehézipar elsősorban való fejlesztése a szocializmus építésének egyetlen helyes útja, a mezőgazdaság állandó fellendülésének és a falu szocialista átalakulásának, a könnyű- és az élelmiszeripar további fejlődésének, a dolgozók jóléte emelkedésének, a népi demokratikus országok hatalma és védelmi képessége megerősödésének döntő feltétele.

A népi demokrácia magyarországi tiz esztendeje a népi demokratikus rendszer hatalmas életterének és legyőzhetetlenségének ragyogó bizonyítéka. A háború és a hitleri hódítók rablógazdálkodása mérhetetlen pusztulást idézett elő az országban. Csak a marxista-leninista párt vezetésével hatalomra jutott nép állíthatta így gyorsan helyre az ország gazdaságát, csak az ilyen nép vezetheti gazdaságát az állandó fellendülés útján.

A magyar dolgozók felszabadulása tizedik évfordulójának ünnepéskor örömmel és büszkén tekintettek vissza a megtett útra. Az ország nagyipari termelése 1954-ben már körülbelül 3,5-szerese volt az 1938. évi színvonalnak. A nehézipar termelése 1949, vagyis a szocialista iparosítás kezdete óta 296 százalékkal, a könnyűiparé 204,3 százalékkal, az élelmiszeriparé 272,9 százalékkal növekedett. Magyarországon ma sok olyan gépet gyártanak, amelyet 1949 előtt nem készítettek, például bányászati berendezést, újfajta esztergapedákat, kombájn, hernyótalpas traktort. A szocialista iparosítás évei alatt megváltozott az ország arculata. Új ipari városok nőttek ki a földből: Kazincbarcika, Komló, Várpalota, elsősorban pedig Szálánváros, Magyarország ipari haladásának jelképe.

A nehéziparnak és szivének, a gépgyártásnak a fejlődése döntő jelentőségű a mezőgazdasági termelés fellendülése szempontjából. Az ország mezőgazdasága 1954-ben 4556 traktort, 371 kombájn, 3130 traktorkötést és sok más mezőgazdasági gépet és szerszámot kapott. Ez hozzájárult a falusi termelőség növekedéséhez. Ma már körülbelül 200.000 parasztszülő tömörül termelőszövetkezetekben, s a termelőszövetkezetek az állami gazdaságokkal együtt az ország szántóföldterületének 30 százalékán gazdálkodnak. A falusi szocialista szektor a népgazdaság szilárd láncszeme, s egyre nagyobb vonzerőt kelt az egyéni gazdálkodó parasztságra. A magyar faluban a szocialista szektor a jövő.

A művelődés a régi, kapitalista Magyarországon az uralkodó osztályok kiváltsága volt; a főiskolák és sok más iskola kapui nem nyitnak meg a munkások és a dolgozó parasztságot gyermekeik előtt. A népi demokrácia szélesre tárta a nép előtt ezeket a kapukat. Az idén a középiskolákban háromszor, a főiskolákban pedig körülbelül négyszer annyian tanulnak, mint 1938-ban. Sikeresen fejlődik a tudomány, az irodalom és a művészet.

A művelődés a régi, kapitalista Magyarországon az uralkodó osztályok kiváltsága volt; a főiskolák és sok más iskola kapui nem nyitnak meg a munkások és a dolgozó parasztságot gyermekeik előtt. A népi demokrácia szélesre tárta a nép előtt ezeket a kapukat. Az idén a középiskolákban háromszor, a főiskolákban pedig körülbelül négyszer annyian tanulnak, mint 1938-ban. Sikeresen fejlődik a tudomány, az irodalom és a művészet.

A szocializmus építésének szovjet tapasztalatait, valamint a népi demokratikus országok tapasztalatait arra tanítanak, hogy az új társadalmi és politikai rendszert a szocializmus építésének útján kell megvalósítani. A szocializmus építésének útján kell megvalósítani. A szocializmus építésének útján kell megvalósítani. A szocializmus építésének útján kell megvalósítani.

A népi demokratikus országokban a kommunista és a munkáspártok körvonalazták a szocializmus építésének általános irányvonalát, a népi demokratikus országok építésének útját. Magyarországon a népi demokratikus rendszer további megerősödése szempontjából nagyjelentőségű a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének megválasztott ülésének határozata. A Központi Vezetőség határozata leleplezte a szocializmus magyarországi építésének kérdéseivel kapcsolatban elburjánzott súlyos hibákat. A határozat rámutat, hogy egy ideje a pártban, az államapparátusban és a sajtóban a jobboldali, antimarkista, pártellenes, oportunisták nézetek terjedtek el. Ezeknek a nézeteknek a hirdetői meg akarták hiúsítani a szocialista iparosítást, s elleneztek a nehézipar fejlesztését. A jobboldali elhajlás sokat ártott a magyar népgazdaságnak és a magyar dolgozóknak. A Központi Vezetőség erőiesen visszaverte a jobboldali oportunistákat. A magyar nép egységesen helyeselte a Magyar Dolgozók Pártjának ezeket a határozatait.

MUNKASIKEREK MAJUS 1. TISZTELETÉRE

Teljesítették öt éves tervüket

A „G. Dimitrov” vagongyárban több brigád teljesítette öt éves tervét. A „Rákosi Mátyás” brigád, Csik Miklós vezetésével, a „Dózsa György” békébrigád, Rácz József irányításával és az „I. C. Frimu” brigád, Bugyi Istvánnal az élen, kilenc hónappal a határidő előtt öt éves tervelőirányzatának.

A vagonosztályon is ilyen szép teljesítménnyel készülnek a tizenegyedik szabad május 1. megünneplésére. Itt az 1. számú IMSZ-brigád, amely Ifjú Badea Partelimon vezetésével dolgozik, szintén befejezte öt éves tervét. A „Vörös csillag” brigád, Stump János, a „Wilhelm Pieck” brigád Mihaleczki Péter és a „Simo Donca” brigád Nagy József vezetésével hasonló eredményeket ért el.

Az első negyedév általában jó eredménnyel végződött a gyárban. Az elmúlt három hónap alatt 538 dolgozó fizetmény előreladott munkamódszer alkalmazott. A munkafolyamatban bevezetett technikai és szervezési intézkedések kedvezően befolyásolták a minőséget. Az önkéntes árat 3,5 százalékkal sikerült csökkenteni. Az 1955-ös év első negyedében a vállalt 195.000 lej helyett 1.216.167 lej sikerült megtakarítani. A globális tervet gyári viszonylatban 23,36 százalékkal teljesítették.

Uj közszükségleti cikkek

Az ÚRCC termelőkombinát dolgozói megkezdtek a gyermek sportkocsik, gyermekágyak és mosdóállványok sorozatos gyártását. A munka első fázisa, az anyag felszabása már megtörtént, a gyermekágyak fémrészeit pedig nikkelezés alatt állanak.

Az új közszükségleti cikkek árai lényegesen olcsóbbak lesznek, mint az eddigieké, ugyanakkor a termékek jövedelmezősége és izlése kiváló lesz. A termelőkombinát dolgozói vállalták, hogy május 1. tiszteletére már forgalomba is hozzák új termékeiket, ezzel párhuzamosan megteszik az előkészületeket a steppelt, mely gyermekágyak gyártására.

Előirányzat felett

A „Progresul” helyiipari vállalat dolgozói május 1. tiszteletére számos új közszükségleti cikket gyártottak tervén felül. Többek között 100 fejőszájt a vállalt ötven helyett, hét tűzhelyet, 100 petróleumszivattyút a vállalt ötvennel szemben és 220 kolbásztöltőt. Május 1-re azonban egyéb közszükségleti cikkek is készülnek.

A helyiipari vállalat dolgozói nemcsak a mennyiség terén érték el kiemelkedő sikereket, hanem a minőség terén is. A fűtőszájtó osztályon 20 százalékkal, a gombakészítő osztályon 30 százalékkal és a szappankészítő osztályon pedig 10 százalékkal javult az áruk minősége.

Közel 800 hektáron vetettek

Lipparajon területén április 6-ig 782 hektáron végeztek el a tavaszi vetést. A dolgozó parasztságot a párt- és a néptanácsok útmutatása alapján, a mezőgazdasági technikuskok és agronomusok irányítása mellett 616 hektáron végeztek el a tavaszi szántást és 23.180 tonna istállótrágyát szórta ki 1159 hektár területre.

Lipparajon dolgozó parasztságot a kedvező időjárás következtében a vetőmagvak előkészítésével foglalkoztak. A rajon területén eddig 339 tonna vetőmagot tisztítottak meg és 64 tonnát csáváztak.

Schiff László, levelező.

110 százalékos túlteljesítés

Bencean Iuliu „szerszámlakatos az „Otelul” kisipari termelőszövetkezet éldolgozója. Márciusban 110 százalékkal teljesítette a tervét.

Könyvismertetési verseny az aradi Pionirpalotában

Az aradi pionirok élénk érdeklődése jegyében zajlott a Pionirpalotában rendezett könyvismertetési verseny, amelynek 57 résztvevője vehetett részt a versenyen, 14 pionir pedig magyar nyelven fejezte ki gondolatait kedvenc könyvéről. A pályázatra beérkezett írások egyrésze megkapta a bíráló bizalmát.

A verseny célja az irodalom iránti érdeklődés felbuzdítása, illetve a könyv iránti szeretet, a gyermekek foglalkozási készségének fejlesztése: a valóság, a mondanivaló magának fölétele abban a könyvben, amit legjobban kedvelnek.

A Pionirpalotában külön bizottság foglalkozott a versenyző dolgozatok elbírálásával. Behatárolt elemeket a versenyző pionirok írtak, majd az 1. díjat Pionir Angéla, a 2. díjat Pionir Angéla, a 3. díjat Pionir Angéla, a 4. díjat Pionir Angéla, a 5. díjat Pionir Angéla, a 6. díjat Pionir Angéla, a 7. díjat Pionir Angéla, a 8. díjat Pionir Angéla, a 9. díjat Pionir Angéla, a 10. díjat Pionir Angéla.

Mintegy 43 román nyelvű dolgozatot vett részt a versenyen, 14 pionir pedig magyar nyelven fejezte ki gondolatait kedvenc könyvéről. A pályázatra beérkezett írások egyrésze megkapta a bíráló bizalmát.

Papa Angela dolgozata világs és török írás, kimondott szellemi érettségre vall. Ugyanígy Gheran Ileana is, aki a román társadalom kiváló tehetségei képviselőjének, I. L. Caragialenak: „Elvesztett levél” című színdarabjából ír és annak társadalombírói szerepét is kidomborítja. Gheran Ileana dolgozatából arra következtethetünk, hogy jól ismeri a nagy román realista író alkotását, aki oly kiméletlenül ostromolta a korabeli társadalom fonákosságait. Más pionirok az irodalomnak olyan gyönyörűségeit foglalkozták, mint amilyen Beecher Stowe: „Tamás bátya kunyhója”, amelyről Reingard Erzsébet, vagy mint Arany János: „Toldi” című műve — amelyről Rácz Magdolna írt.

A versenyzőknek két óra állott rendelkezésükre, hogy megvilágítsák a cselekmény legfontosabb mozzanatait, rámutassanak kedvenc hőseik pozitív jellemére, vagy kiragadják az ismertebb művekből azt az idézetet, amelyet később, életük foglalkozni.

lyamán majd vezérelvüknek tekintenek. A gyermekek felfedezték az igazi irodalmi értéket. Ez a verseny határozottan segítette őket abban, hogy még jobban elmélyedjenek az egyes irodalmi művek lényegében, felfedezték azok alapszerepét és cselekményét. A verseny során kiűnt, hogy a gyermekek előszeretettel olvasnak, igen fiatalon hozzászoknak az olvasáshoz és élvezettel töltik szabad idejüket olvasással. Mindenki előtt nyilvánvaló, hogy a fiatalok ma sokkal céltudatosabban olvasnak, mint a múltban. Ebben nagy segítségünkre vannak az iskolák irodalmi köréi és az ifjúsági könyvtárak. A nyelv- és irodalomtanárok gondosan összehangolt munkájuk, az irodalmi művek helyes kiválasztásában szintén nagy segítséget nyújt a tanulóknak, s ez a pedagógiai körök érdeme, amelyeknek segítségével a tanárok a legnagyobb gondjával irányítják a gyermekek házi olvasmányait.

Mint vélekedek a versenyzőkről? Jelentős eredmény, hogy a versenyzők pozitív hősközel választanak maguknak eszményképű, mint például Marmorstein Julia, aki az 1848–49-es szabadságharcnak Jókai regényéből ismert alakjairól lekedez, vagy Boros Márta, aki Zoltán nemcsak hőssége miatt akarja követni, hanem azért is, mert — amint ő mondja — „példamutatóan tanult az iskolában”.

Igazi barátainak tekintik azoknak egyikét, akikről olvastam — jelentette ki Boros Márta VIII. osztályos pionir — olyan barátainak, akikről életem semmilyen viszontagsága sem szakíthat el.

Igy vélekedik Puskul Péter is.

Ugy értem — mondta Puskul Péter, — hogy dolgozatomban egy igen jó barátomat mutattam be. Korcsagin Pál a mindennapi munkámban lelkes és boldogan lépnek nyomdokába. Feledhetetlen emlék számomra a hős, aki Nikolaj Osztrovszkij: „Igy edződött az acél” című könyvéből is merem meg.

A dolgozatok sokat árulnak a versenyzők jelleméről, hajlamairól és tehetségéről. A IV. osztályos Wieser Magdolna írása elárulja például, hogy ez a pionir sokat olvas és gondolatait szép szabatos stílusban írodok kifejezni.

A verseny tanulsága hogy az iskolának és a pionir oktatónak a jövőben még behatósabban kell foglalkozniuk a tanulók hasonló jellegű versenyekre történő előkészítésével. A beérkezett írások bírálata során kibontakozott a verseny pedagógiai jelentősége is. A Pionirpalota versenyére érte legelőbb célját: jobban megszerette a könyvet a gyermekekkel és értelmű tanulásra ösztönzi a pionirokat, mert az irodalmi alkotások pozitív hatását gyakorolnak a fiatalok jellemére, fejlesztik értelmüket és felelősségérzetüket feladataik teljesítése iránt.

Sedner Imre, levelező.

Hírek a Szovjetunióból

Uj módszert dolgoztak ki a Szovjetunió Tudományos Akadémiája geokémiai és analitikai intézetében

Aj módszert dolgoztak ki a Szovjetunió Tudományos Akadémiája geokémiai és analitikai intézetének tudósai a kőzetek korának meghatározására a rádióaktív izotópok segítségével. Az új módszer azon alapszik, hogy megfigyelik a különböző vegyelemek rádióaktív izotópjainak viselkedését a földkéregben és megállapítják a le bomlásukhoz szükséges időt. Igen sokat ígérő kísérletek folytak például a különböző gránit fajták korának megállapítására, a bennük található rádióaktív káliumizotópok segítségével. A kálium az úgynevezett „hosszúéletű” rádióaktív anyagok közé tartozik. Bomlása rendkívül lassan, évmilliók alatt megy végbe. A kálium bomlásának egyik terméke az argon nevű nemesgáz. A tudósok a gránitot alkotó ásványok kálium és argontartalmának megmérése alapján megállapíthatják a gránit kőzetek életkorát, vagyis keletkezésük időpontját.

A geokémikusok e vizsgálatának gyakorlati jelentőségük van a hasznos ásványok felkutatása szempontjából. Különösen fontosak azonban a magnetikus kőzetek előfordulásánál, mert ezek a kőzetek nem tartalmaznak növényi vagy állati kövületeket, amelyek segítségével meghatározhatók a kőzetek geológiai korát.

A szovjet tudósok az úgynevezett karbonikus eljárást is felhasználják a kőzetek korának megállapítására. Ez az eljárás a szén természetes rádióaktív izotópjának bomlásán alapul. A rádióaktív szén bomlási ideje rövidebb, mint az olyan „hosszúéletű” elemeké, mint a kálium, az urán vagy a thorium. Ezt a bomlási időt csupán évezredekkel fejezhetjük ki. A szén-izotóp felezési ideje körülbelül 5500 év (felezési idő: a rádióaktív bomlási idejének fele). A fiatal geológiai képződmények, a növények és állatok korát tehát meglehetősen pontosan megállapíthatjuk azáltal, hogy megismerjük a bennük lévő szén rádióaktivitásának erősségét. Ezzel a módszerrel a tudósok megállapíthatják az anyagi kultúra régészeti ásatások után feltárt műemlékeinek korszakát. Az őslénykutatók is gyakran veszik igénybe a geokémikusok segítségét, ha meg akarják állapítani leleteik életkorát.

A Szovjetunió gyümölcs-termesztésének új módszere

Az elmúlt évben G. L. Scsendrillov mérnök és V. V. Kujbisev professzor kidolgozta az öntözés és felültrágyázás gépesített módszerét, amelynek segítségével a folyékony trágyát — a gyökérszájak megsértése nélkül, a mélyenfekvő gyökérendszerekhez lehet juttatni, ugyanakkor feleslegesen válik a talaj ásvány, vagy ekével való lazítása.

Az új módszer a hidromechanika elvén alapszik. A fémátételel ellátott különleges hidrofurók gumitömlőkkel a permetező készülékek kapcsolódnak. A gépcsoporton lévő szivattyúk folyamatosan trágyavegyületet vagy rovarirtó és gombaölő vegyületekkel töltik meg a tartályt. A vegyület 6–8 atmoszférás nyomással a gumitömlőn keresztül a hidrofuróba jut. Ez egyidejűleg furja a talajt és szórja a vegyületet a gyökérendszerekhez. Ekképpen egy és ugyanazon időben történik a növény öntözése és felültrágyázása.

Az elmúlt évben a moszkvai mezőgazdasági kiállítás területén több mint 7000 gyümölcsfát, bogyótermesztő és más növényt trágyáztak ezzel a módszerrel. Az idén tovább folytatják a kísérletet és a kiállítás egész területén ezt a módszert alkalmazzák majd.

Az új módszerrel jelenleg a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának botanikus kertjében kísérleteznek. A szakemberek alaposan tanulmányozzák a felültrágyázásnak a gyökérendszerek fejlődésére gyakorolt hatását.

A „mélyöntözés” rendszere rövidesen széleskörű alkalmazást nyer a gyümölcsöskertek, a tea és rózsaujtványokban, valamint azokban a városokban és ipari központokban, ahol nagyméretű ósítás folyik.

*) Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért!” 13. (334.) számában.

Böszörményi Zoltán

GYÖZÖTT AZ ÉLET

A moziból töltött kifelé a nép. A farkas sokaság úgy hömpölygött az utcán, mint a megáradt folyó. Az esti szellő meg-meghibbentelte a tarka kendőket az asszonyok fején. Mindenki tele volt élménnyel, a film még most is hatása alatt tartotta az embereket. A tömegben lépkedett Szabó Piroška is, zsebében okmány lapult: tanárnői kinevezése. Agya tele volt tervekkel. Ugy határozott, hogy sálát még egy keveset. Holnap elfoglalja helyét az iskolában, s megkezdheti harcat az új élettel. Befordult az egyik mellékutca és elindult a folyópart felé. Agyán végigrajzottak az emlékek. A küzdelmes egyetemi évek, a fokozott tanulás, az utolsó erőfeszítés: az államvizsga, s aztán a tanári diploma átvétele. Negyvenen végzetek és néhány napja már, hogy elindultak a szőlőrázsa minden irányába, oda, ahova kinevezésük szült.

Öt idehelyezték ebbe a kisvárosba, távol a szőlőtől, rokonaitól. Sehol egy ismerős, egy jóbarát, teljesen egyedül áll, csupán az igazgató, hogy végre megkezdje a munkát, azt a munkát, amelyre egész életét átvetette. Huszonhárom éves, duzzad az erőből s holnapról kezdve így szólítják már az iskolában: tanár elvtárs.

Holnap... Lassan kiért a folyópartra. A fűzfák szomorúan csüngtek ágait, az izapások, örvényes vízbe. A nap korongja már régen lebuokolt a láthatáron, s a tájat mindinkább hatalmába kerítette az este. Szinte észrevétlenül jött s leretette fekete fátylat. Piroška annyira elmerült gondolataiba, hogy akkor ocsudott fel merengéséből, amikor már teljesen besötétedett. Távolban a város lámpái remegtek. Egész ideig hallgatott, hogyan szuszog, lélekezik a kis város.

Elindult hazafelé. Leszaladt a dombról, s a teli tüdővel szivta be a friss levegőt. Az első mellékutcaiban önkéntlenül továbbsozogatott gondolatai. Aztán elérte a főutcát.

— Itt átmenek — gondolta — s máris otthon vagyok.

Amint az utolsó közepére ért, robogó autó közeledett. Nem tudta hirtelen hova szaladjon. Balra kanyarodott, az autó óriási sebességgel közeledett, fékek csikorgtak, majd remélt kiáltás hallott az estében.

A mentőautó szirénája hosszan, panaszosan jalgatott.

Baróti Tibor fiatal orvos az fmént lépett be a kórház kapuján. Jókédvén tért be munkahelyére. Délelőtt három súlyos műtétet végzett, de csöppent sem érezte fáradtnak magát. Frissen, jókedvűen nyitotta ki az ajtót, s jó hangosat köszönt a portásának.

— Hogy van Bakó bácsi? — kérdezte az öregembert.

— Hát csak vagyunk, úgy lassan, öregesen.

— Van valami újság?

— Semmi, doktor elvtárs. Semmi. Csak és nyugalom mindenféle.

Az ügyelet szobájában Baróti felvette fehér köpenyét és elindult esti körjárára. Szobárol-szobára járta a beteget, kikérdezte őket hogylétek felől, egy-egy súlyosabb esetben tovább idézte. Mindenkihez volt jó szava. Mindenkit biztalt. Miután befejezte körjáratát, betért az irodába. Kardos Juci, a fiatal ápolónő, éppen az íróasztalon rendezgette az iratokat.

— Kik a szolgálatosok ma? — kérdezte az ápolónőt.

— Szász és Harkai Anna, rajtam kívül.

Az orvos cigarettára gyújtott.

— Ügyeljen nyugodt éjszakánk lesz, — jegyezte meg Juci.

Baróti elgondolkozott. — Sohas lehet tudni... a balesetek nincsenek időköz köté.

Juci beszámolt aznap tapasztalatairól, majd felment az emeletre, a betegekhez.

Baróti leheveredett a diványra. Az első kezéigébe eső könyvet felkapta és elkezdett olvasni. Tíz sor után becsukta a könyvet s visszatette a helyére. Az esti órák szokásos csendje ült meg a kórházban. Az utolsó lépések is elhaltak, csak a fehér falon függő óra kegyeteg egyfolytában. S ebben a csendben, melyet a baróti kényesé tett még egyhangyabbá, Baróti elünnödött. Gyermekkorában az volt a vágya, hogy valamikor orvos legyen. Azóta sok küzdelmekkel telte az élet, de vágya teljesült. Ma boldog, hogy az embereket szolgálhatja. Már hat hónapja orvos ebben a kisvárosi kórházban. Számos műtétet végzett, de önállóan csupán két vakbéloperációt hajtott végre. Baróti szeretett tanulni. Szorgalmas volt. Eppen ezért idősebb orvosait becsülték és szerették. Csúsan Kovács Dénes doktor — aki szintén szolgálatos ma éjjel — bánt vele valahogy furcsán. Vajon miért?

Gondolatai megszakadtak, vijjogó sziréná harsant fel az utcán. Nyomban felugrott és kislépett. Fiatal leányt emeltek le a gépkocsiról. Arca csupán, haza zihált volt. A mentőorvos megjegyezte:

— Autószerencsétlenség... Majszakadása van. Sürgősen meg kell operálni. A beteget letették az előcsarnokban.

Baróti csak éppen megleltette, máris rohant a távbeszélőhöz és tárcsázott.

Jó sokára a vonal túlsó végén felvette a kagylót.

— Kovács doktor elvtársat kérem. Sürgős eset... *

Kovács doktor lakásán a szokásos hűlőműködés folyt. Kovács állandóan veszett. A telefonkagylót felesége vette fel.

— Dénes, a kórházból keresnek.

— Kicsoda?

— Valami Baróti.

— Mit akar?

— Azt mondja, hogy autószerencsétlenség történt, egy fiatal leányról van szó, állítólag majszakadása van. Sürgősen meg kell operálni.

— Ugyan kérem, ezek a fiatal orvosok minden balesetnél majszakadást fedeznek fel. Mond meg, hogy adjon morflumot neki, majd reggel megoperáljuk. Most nem megyek be... Tegyek a tízes számú szobába.

Baróti idegesen lecsapta a kagylót.

— Vigyék a tízes számú szobába — szólít ki az embereket.

Kisvártatva elindult ő is, s miután lelelték a beteget az ágyra, tüzetesen megvizsgálták. A leány iratit az éjjeliszekrényre helyezték, a tanárnő oklevél Szabó Piroška névre kiállítva, közepén beszakadt. A beteg nagyokat nyögött. Tekintetével könyörgött, rimádkodott.

— Most... most... — nyögte a beteg — most... meghalok?

Annyi szomorúság, annyi fájdalom csengett ebben a néhány szóban, hogy Baróti önkéntelenül megsajnálta. A vizsgálat során megállapította, hogy kétségtelenül majszakadás áll fenn, s ez kétségtelenül. Megfogta a pulzusát. Számolni kezdett: 1... 9... 56... 118... 124... 125... 126... 127... 128...

— Belső vérzés. — A roppant kegyetlen valóság megdermesztette Baróti.

Mit csináljon? Sürgősen és halaszthatatlanul operálni kell. Regge-

lt meg. Kovács doktor römizik, nem tud jönni. Operálja meg ő?

A leány nagybarná szemű rápatadt. Kért és követelt ez a tekintet. Tehetetlenül vergődött az ágyon, s Baróti tudta, hogy ez a vergődés a halál előjele. Mit tegyen? Hátha meghal a műtőasztalon? Talán a szíve sem bírja ki? Mi lesz ha meghal? A gondolatok úgy kavargtak agyában, s úgy nehezett valami a mellére, hogy azt hitte meghalt.

Sohas lez nyugodt a lelkiismerete, mert ezek a mélytűző barna szemek állandóan kísérték fogják. S itt gyorsan kell határozni. Vagy az életért száll síkra — vagy gyáván bevárja a halált. Oly nagy az orvos felelőssége és olyan szép az élet.

Igy töprengt a beteg ágya mellett néhány másodpercig, s aztán lassan, de mind erőteljesebben elhatározta benne a vágy, hogy küzdjön... küzdjön az életért.

— Meg kell hogy operáljuk — mondta nyugodtan a betegnek — sikerülni fog. A halálra pedig — folytatta mosolyogva — ne is gondoljon. Legyen erős és bízzon.

Amint kilépett az ajtón, a szolgálatos ápolónők vették körül. Baróti kiadta az utasítást.

— Előkészülni az operációra.

— Ki operálja meg? — kérdezte kétkedve Szász.

— En! — hangzott a határozott válasz.

Baróti lefelé indult a lépcsőn a műtőszoba felé. Az első kanyarnál ahogy visszatekintett, észre vette, hogy Szász gúnyosan mosolyog.

Látta ő már többször, hogy Szász né lefitymálta a fiatal orvosokat, de nem sokat törődött vele. Nagy elhatározása szánta magát.

— A műtőben Kardos és Harkai elvtársok segít nekem. Szász elvtársom visszamehet pihenni.

Az utolsó szót erősen megnyomta.

— Ezt nem hagyom ennyiben... jelenteni fogom... En nem vagyok utolsó — mondta idegesen Szász.

Baróti ezt már nem is hallotta. Határozottan belépett a műtőbe és hozzálátott a bemosakodáshoz. Kis idő múlva a két ápolónő is ott állt mellette.

— Helyi érzéstelenítéssel csináljuk — jelentette ki Baróti.

Letakarták a beteget, az árnyékmentes lámpák fényét egyetlen négyzet alakú pontra irányították. A segédorvos kezébe vette a kést, megnézte, megforgatta, s aztán határozott mozdulattal egyenes, hosszú vágást ejtett.

Az óra 11-et mutatott.

Baróti ügyesen költötte el a véreces kést, ügyelve minden mozdulatára. Kardos Juci ügyes műtősnék bizonyult, szakavatoltan adogatta a fogókat, csipőket és egyéb műszereket.

Egy óra múlva tisztán látszott a szakadás. Baróti gondosan megtisztította, majd hozzá akart látni az összevárráshoz, amikor olyasmi történt, ami megfagyasztotta benne a vért. A seb kezdett felfekedni. Ez azt jelenti, hogy a szív felmondja a szolgálatot. Kezét rápatasztotta a mellkasra, az egyhelyben állt.

S most ebben a pillanatban ismét észbe jött az, amire az operáció előtt gondolt: a halál. Tudta, hogy csak egyetlen mentés van, a vérátömlesztés. Ha sürgősen nem szerez vért, egy fiatal élet kialszik a keze között. Vegyen vért, de honnan? Adja vissza ezt a lányt az életnek. Az életnek — micsoda roppant varázsu szó ez. Milyen nagy hatalom. Neki most versenyt kell futnia a halállal, kérdés, hogy ki lesz a győztes.

Kardos Juci röhög fel töprengéséből.

— Doktor elvtárs, az én vérem a 0 csoportba tartozik.

Baróti felállt a remény sugara.

— Kardos elvtársnő!... Juci... adjon... adjon életet.

A többi másodpercet műve volt. A vérátömlesztés után Baróti figyelte a hatást. A seb még mindig sötét színben játszott.

— Oxigént — adta ki az utasítást.

Aztán ráillesztették a lány szájára a maszkot és vártak. Eltelt egy perc. Aztán még egy. A mutató lassan, de biztosan haladt megzököt után, s a percek teltek. Egyik a másik után. S aztán... a seb elénkült kezdett. Végül pirosan... igen, pirosan virított, s megmozdult a mellkas. Baróti mélyet lélegzett. Tudta, érezte, hogy a versenytűzés befejeződött és — ő győzött. Az élet a halál felett...

A reggeli beteglátogatást Kovács doktortól végezte. A műtétől nem lett említést. Sorra járták a szobákat, a tízes számú szoba utójára maradt. Amint odaért, Kovács doktor megállt az ajtó előtt. Eszébe jutott a tegnapi telefonhívás s valahogy furcsa érzés vett rájt.

Már bánta, hogy tegnap nem jött el. Baróti nyugodtan, magabiztosan állt. Tudatát teljesen betöltötte a győzelem, amelyet tegnap este aratott. Nem volt büszke sikerére, de jól esett, hogy meg tudta menteni ezt a viruló életet.

Végül is Kovács doktor benyitott. Az ágyban nyugodtan feküdt a beteg.

— Hogy érzi magát — kérdezte nyájasan Kovács.

— Jól. Most már jól. — Közben Baróti tekintett. Hála csillogott szemében.

Kovács zavarba jött. De aztán gyorsan túltegte magát, s mintha mitsem tudna, megkérdezte Baróti:

— Ugyebár ez a májszakadásos beteg?

— Igen.

— Legelőször öt operáljuk meg — jelentette ki Kovács doktor.

— Már megoperálták — hallatszott az ajtóból. Kardos Juci épp most lépett be.

Kovács mégjobban megrökönyödött.

— Ki végezte el a műtétet?

— En — mondta szerényen Baróti.

— Maga? — Aztán megegyezően elismerték — Maga?...

— Igen. En.

Kovács doktor leült az ágyra. Gondolatai sűrűn kavargtak. S rádobott arra, hogy tegnap este, amikor megbeszélhetetlenül meglepett a kötelességeről, s a römikövet dobálta, az a fiatal orvos... egész biztos a pulzust számolta. S aztán versenyt futott a halállal. Bántotta nagyon a lelkiismerete, s nagyon fájt valami ott belül.

Amikor felkelt az ágyról, nagyon öregnek érezte magát és fáradtnak. Csak annyit tudott kiböki:

— Köszönöm... Köszönöm, kedves barátom. Köszönöm...

Piroška két hónap múlva elhagyta a kórházat. Frissen, egészségesen ment le a lépcsőn. Utójára Baróti fagott kezét.

— A vizionálásra — nyújtotta mosolyogva kezét Baróti.

— De nem ilyen körülmények között — mondta Piroška, közben kezét a szokottnál hosszabban ottfelejtette.

Nagy, barna szemében lobogott valami, Baróti tudta, ez mit jelent.

A népi demokratikus országok a szocializmus győzelmes útján

(A vezérclik folytatása.)

A népi demokratikus országokban a marxizmus-leninizmus halhatatlan eszméivel felfegyverzett kommunista és munkáspártok haladnak a népi demokratikus országok és a munkáspártok elszakíthatatlan kapcsolatokkal fűződnek a néphez, egész tevékenységük a nép és a szocializmus ügyének szolgálatára összpontosul. A kommunista és a munkáspártok lankadatlanul erősítik soraik acélos egységét.

A népi demokratikus országok dolgozó, a proletármasszák közösség elvelhez híven, szentül óvják és erősítik a szocialista táborhoz tartozó országok testvérnépeinek megbízható barátságát. A nagy Szovjetunió vezette hatalmas, 900 millió szocialista tábor népeinek barátsága a népek békéjének és biztonságának szilárd támasza.

A szocialista tábor országainak

népei békében akarnak élni, s baráti kapcsolatok akarnak teremteni a többi néppel. Bizonyosak erejükben és kimeríthetetlen erőforrásaikban. Mindent megtesznek, hogy ezentul is biztosítsák fejlődésük békés feltételeit és államuk kellő biztonságát. Eppen ezt a célt szolgálják a moszkvai értekezleten résztvevő nyolc ország barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződésének megkötésével kapcsolatos, nemrég lefolyt tárgyalások, amelyeken a Kínai Népköztársaság kormánya is résztvev.

A szocializmus erői sosem voltak oly hatalmasak és egységesek, mint most. A népi demokratikus országok dolgozó kommunista és munkáspártjai vezetésével biztos léptekkel haladnak a békéért és a szocializmusért vívott harc újabb sikereit felé.

Vasárnap:

UTA stadionban: Progressul Bukarest—Fl. Rosie UTA Locomotiva pályán: Metalul Arad—Metalul Resica

Vasárnap Aradon úgy az „A”, mint a „B” csoportban játszanak mérkőzéseket és az UTA stadionban a bukaresti Progressul FB csapata mérli össze erejét a Fl. Rosie UTA együttesével, a Locomotiva pályán délelőtt pedig a „B” csoportban vezető Metalul Resica játszik a Metalul „G. Dimitrov” csapata ellen.

A szombat-vasárnapi sportmüsor

Számos sportágban lesznek e két napon versenyek, mérkőzések és a részletes program a következő:

ATLETIKA: Szombat délután 5 órakor a Fl. Rosie „Alimentara” fedett pályáján Mayer Eva és Vintan Doina csúcsjavító kísérletei. Vasárnap reggel 9 órakor a Constructorul Maros-parti pályájáról indulnak a „Közönségünk majszakadás” futóverseny városi szakaszának résztvevői.

BÍRKÓZÁS: Vasárnap délelőtt 10 órakor a Fl. Rosie UTA teremében a „Dózsa György” mozi felett az országos ifjúsági birkózó bajnokság tartományi szakasza.

CELLOVESZET: Vasárnap reggel 10 órakor a „Május 8” lóteremben az ifjúsági versenyzők második válogató versenye.

KEREKPÁR: Vasárnap reggel 9 órakor az Arad—Temesvár közötti országúton a „Városok kupája” versenyre készülő aradi kerékpárosok ellenőrző versenye.

KEZILABDA: Vasárnap délelőtt nyeged 12 órakor a Metalul pályán „B” csoportbeli mérkőzés: Recolta Varjas—Progressul Arad.

LABDARUGÁS: Vasárnap, a Locomotiva pályán, reggel fél 9 órakor: Locomotiva Arad ifj.—Locomotiva Temesvár ifj., nyeged 11 órakor: Metalul Arad—Metalul Resica, 12 órakor: Metalul Arad ifj.—Metalul Resica ifj. Vasárnap az UTA stadionban: nyeged 3 órakor: Fl. Rosie UTA utánpótlás—Progressul FB Bukarest utánpótlás, 4 órakor: Fl. Rosie UTA—Progressul FB Bukarest. A tartományi bajnokság műsora: Szombat, „November 7” pályán, délután 4 órakor: Fl. Rosie „November 7” Recolta Pecská, bíró Mircescu; metalul pályán, délután 4 órakor: Stiin-

ta—Recolta Világos, bíró Sporea; FZ pályán, délután 4 órakor: Progressul Arad—Avintul Boroscses, bíró Ioj; Locomotiva pályán, délután fél 5 órakor: Constructorul—Vointa „Artex”, bíró Huber. Vasárnap, nagyszemélyes pályán, délután fél 4 órakor: Progressul Nagyszemélyes Recolta Grabác, bíró Ardeleanu P.; zabranii pályán, délután 4 órakor: Recolta Zabranii—Fl. Rosie FZ, bíró Sipos; boroscses pályán, délután 4 órakor: Progressul Boroscses—Recolta Nagyszemélyes, bíró Precup.

Előkészítő csoport: Lippán, délután 4 órakor: Progressul Lippa—Recolta Komlós, bíró Parfenie; Gurahoncon, délután fél 4 órakor: Progressul Gurahoncon—Fl. Rosie TEBA, bíró Babau; Pankota, délután 4 órakor: Avintul Pankota—Avintul Béli, bíró Juhász; Szemlakon, délután 4 órakor: Recolta Szemlak—Recolta Nagylak, bíró Crucean; Szentamár, délután 3 órakor: GTA Szentanna—Fl. Rosie Panificatie, bíró Munteanu Gh.; Kisjenőn, délután 4 órakor: Recolta Kisjenő—Recolta Lenauheim, bíró Damian; Varjason, délután nyeged 4 órakor: Recolta Varjas—Avintul Soborsin, bíró Mihailovici.

ROPLABDA: Vasárnap délelőtt 11 órakor a Fl. Rosie „Alimentara” fedett tereben: Stiinja Arad—Progressul Kolozsvár „A” csoportbeli bajnoki mérkőzés.

SAKK: Vasárnap reggel 9 órakor a Fl. Rosie „Alimentara” sakkteremben (Dacia) az országos bajnokság nyegeddöntőjének fordulója.

VIVAS: Az országos szenior bajnokság tartományi szakasza szombat délután 6 órakor a Fl. Rosie UTA tereben („Dózsa György” mozi felett).

Aradi ifjúsági atléták szereplése Nagyváradon

Az aradi ifjúsági atléták az elmúlt napokban Nagyváradon mérkőztek az ottani ifjúsági versenyzőkkel és a pontversenyből az aradiak kerültek ki győztesként 110:106 arányban. Az egyes versenyzők győztesei: 110 m. gátfutás, fiúk: Pop Ioan (Nv) 18,7 mp., 100 m. fiúk: Kerendi Gyula (Nv) 11,8 mp., 100 m. leányok: Vintan Doina (A) 13,8 mp., 80 m. gát, leányok: Ungor Maria (Nv) 13,2 mp., 200 m. fiúk: Kerendi Gyula (Nv) 24,1 mp., 200 m. leányok: Károlyi Erzsébet (Nv) 28,9 mp., 400 m. fiúk: Vlasiu Aurel (A) 57,7 mp., 400 m. leányok: Balázs

Margit (A) 66 mp., 800 m. fiúk: Szilasi (Nv) 2:12,2 mp., 1500 m. fiúk: Odor István (Nv) 4:35,8 mp., magasugrás, fiúk: Fitzer Günter (A) 155 cm., magasugrás leányok: Mayer Eva (A) 145 cm., távolugrás, fiúk: Panyik Lajos (Nv) 595 cm., távolugrás, leányok: Mayer Eva (A) 469 cm., sulydobás, fiúk: Nagy József (Nv) 1034 cm., sulydobás, leányok: Vintzel Zita (A) 878 cm., diszkoszvetés, fiúk: Bíró Tibor (Nv) 2958 cm., diszkoszvetés, leányok: Vintzel Zita (A) 2826 cm., 4x100 m. fiúk: Nagyvárad 48 mp., 4x100 m. leányok: Arad 56,8 mp.

Az országos sakkbajnokság nyegeddöntője

Az országos sakkbajnokság aradi nyegeddöntőjében a hetedik forduló eredményei a következők: Dewald—Tass 1:0, Vaida—Grozescu 0:1, Herskó—Scherer 1:0, Steinhübel—Tacu 1:0, Kádár—Rusu (függőben) és Glaubach—Weisz (függőben). Az

előző fordulóból lejátszott két függő játszma eredményei: Vaida—Glaubach fél-fél, Herskó—Glaubach 1:0. Herskó vezet 6 ponttal, míg mögötte Grozescu 5 és fél (1), Kádár 5 (2) következik.

A „Petőfi Sándor” irodalmi kör pécskai irodalmi délutánjának műsora

Vasárnap délután Pécskán rendez irodalmi délutánt a „Petőfi Sándor” aradi irodalmi kör. Ez alkalommal Kiss Rudolf Pál, Aradi Livia, Rózsa Aliz és Kása János verseiből adnak elő. Varga Zsuzsa, Török István és Csermői Pál elbeszéléseit olvas-

sák fel, Bakács Béla pedig szatírikus karcolattal szerepel. A bevezető beszédet Lantos Imre, a „Vörös Lobogó” helyettes főszerkesztője tartja. A műsort Spitzer Olga szavaltja és rövid kulturműsor egészíti ki.

Időjárásjelentés

Szombat, április 9-én: változó, elhőzött, közepes-hőmérséklet +5 és +15 fok között, enyhe szél, helyi esők különösen délután.

A következő két napban: viszonylag derűs, szép idő, lassan emelkedő hőmérséklet.

A „Varga Katalin” termelőszövetkezet közgyűlése

Néhány nappal ezelőtt tartotta meg a „Varga Katalin” termelőszövetkezet évi közgyűlését. A közgyűlésen lánovci Lazar, a szövetkezet technikai vezetője beszámolt az 1954. évi munkáról. Ismertette az ért eredményeket és rámutatott a hibákra is. A beszámolóból kitűnt, hogy a szövetkezet az előző évhez viszonyítva nagyobb termelési eredményeket ért el.

A hozzászólások során Osváth

Julia, Péter Anna és Ladnai Julia bírálták a vezetőséget, azért, mert nem gondoskodott megfelelően a szövetkezet dolgozóinak politikai és kulturális neveléséről.

Varga Anna kulturális vállalt, hogy a kulturmunkában megmutató hibákat megszünteti. Kovács Erzsébet az övszövőde dolgozóinak nevében vállalta, hogy amennyiben megfelelő mennyiségben kapnak nyersanyagot, igyekeznek még töb-

bet termelni. Kacsó Gizella felszólalásában azt kérte a vezetőségtől, hogy a tömösztályt az eddiginél tagasabb és egészségesebb helyiségbe költöztessék át.

Ezután Tarján János főkönyvelő előterjesztette a szövetkezet múltévi zárszámadását és közölte a felosztásra kerülő osztalék összegét. Kijelentte, hogy a szövetkezet dolgozóinak részesedése közel kétszerese az elmúlt évinek.

Rádióműsor

Szombat, április 9.

BUKAREST I. 5.30: Hírek. 5.52: Román dalok. 6: A „Scintila” vezérclik. 6.15: Román dalok. 6.25: Gicá Stancu Calatá akkordéonon játszik. 6.40: Az orvos tanácsa. 6.45: „Jó reggeli gyermekek.” 7: Indulok. 7.15: Hírek. 8.10: Zenesz

Az IMSZ szervezetek életéből

Az ifjak kommunista neveléséért a „G. Dimitrov” üzemekben

Az RMP Központi Vezetőségének politbüroja határozatot hozott az ifjuság sorában végzett politikai munkák megújításáról, ennek szemléiben jellemezte a „G. Dimitrov” üzemek IMSZ konferenciája az üzem ifjuságának nevelését.

A konferencia munkálatai felszínre hozták, hogy az üzem IMSZ bizottsága foglalkozott az ifjak nevelésével. A bizottság mozgósította az ifjakat, hogy az RMP Központi Vezetőségének az 1953 augusztusi bővített plenáris ülése határozataiból és a jegyzetrendszerben és feladatok alapján elvárt rendszer megszüntetéséről szóló párt- és kormányhatározatból rájuk háruló feladatokat maradéktalanul teljesítsék. Az üzem pártalapszervezeinek irányításával a bizottság számos ifjú brigádonkénti szocialista versenyekbe és IMSZ örhelyekbe szervezték. Ez nagyban elősegítette a termelési terv teljesítését.

A bizottság foglalkozott az ifjak szakmai továbbképzésével: 164 ifjú szakképesítették. Az elmúlt hónapokban 124 fiatal végezte el a másodikfokú szakmai tanfolyamot, 14-en a munkahelyen sajátították el az esztétikus mesterséget, 26 ifjú pedig az alsó fok technikai tanfolyamot látogatta sikerrel. A szakmai ismeretek állandó gyarapítása hozzásegítette az ifjakat, hogy újításokkal és észszerűsítésekkel segítsék elő a termelékenység fokozását. Curtu Petru, a szerszámműhely esztétikusa például javasolta, hogy készítsenek hatékony esztétikus készleteket. A készlet elkészítése folyamatban van. Ugyanakkor javasolta egy önműködő készlet elkészítését a menetvágás idejének csökkentése céljából. Birau Petru, a gépműhely mestere egy különleges kés alkalmazását javasolta a csapok esztétikusára. Ez 20 százalékkal csökkenti a csapok elkészítéséhez szükséges munkaidőt. Számos újítást és észszerűsítést nyújtottak be az ifjak jóváhagyás és alkalmazás céljából.

A beszámoló és a hozzászólásokból kitűnt, hogy az IMSZ bizottságának nagyszabású sikerült a munka iránti szocialista magatartásra nevelni a fiatalokat. Ezáltal 600 IMSZ-tagot és 150 szervezetet kívül álló fiatalok voltak a szocialista versenyben. A fiatalok nagy része becsülettel teljesíti feladatát. Pintér György, a kovácsműhely ifjú dolgozója átlag 150–155 százalékos teljesítést ér el. Mihajlovics István és Turciu Dumitru a vagonosztályon 140, illetve 150 százalékos normatúleteljesítést érnek el. Jighita Gheorghe az öntőben 150, Adam Ioan a szerszámműhelyben pedig 162 százalékkal teljesíti túl előírásait.

A konferencián felszínre került, hogy a vagonosztály, az öntő és a szerszámműhely IMSZ büroái jól irányítják a szervezetek munkálatait. Ezekben a műhelyekben rendszeresen megtartják a közgyűléseket és bevonják az ifjakat a különböző kérdések megoldásába. A gyűléseken előadók tartanak a szocialista verseny fontosságáról, a takarékoságról stb. Az előadások eredményre vezettek. Ezek az osztályokon javult a munkafegyelm.

Fazekasvársánd széles utcán csak néha-néha lehet egy-egy embert, vagy menyecskét látni. Akkor is sietve kerül ki a sarat, „nincs idő” társalogni. A háziorok közé is betolakodó szél kegyetlenül fúj, megállítja a szitáló esőt, aztán sípolva rohan tovább. Borús, széles idő van, hideg és nedves a levegő. A szántókban még aradabb a tavasz. Itt-ott töcskákban áll a víz. Néhány napig még nem lehet szántani, vetni, de a jó gazda nem ismer rossz időt, lágy vagy kemény földet. Mindig talál magának munkát.

Kint a határban is dolgoznak az emberek. A falutól másfél-két kilométernyire fekete, mozgó pontként tűnik fel kéjük. Heten vannak. Egy ötven éven túl, kicsi, háromnegyedes fekete kabátba bújó öreg, egy nyurga, sovány szapárligeti IMSZ-tag, ugyanonnan egy zömök, szőke német fiú és egy nála valamivel magyarebb feketehegy, barna szemű magyar, egy középkorú román dolgozó paraszt és Kovács Imre. Közükben jól élezett, fényesre kopottatott nyelű lapát. Körülöttük nagy négyzetekbe osztja a derékszíjra szalad 12 friss barázda a földet. A felszántott földszél közepére lapátolták a barázdákat: domjának. Hajnalki kőso estig, szélben és hideg kőst mellett dolgoznak, de nem nehéz a munka. A hideget a lapát forró nyelve őrzi. A szalonnának meg a mező ad különösen jó ízt.

— Ez a rizstermelés alapja — mutat vörös, nagy kezével Kovács Imre a fekete földből összerakott domján (vizosatorna). Ha ez az alap nem jó, összeomlik az egész termelés, mint a vályog alapra épített ház. Idejében kell megcsinálni, hogy jól összefogjon a föld. Másépek öntözésük sok a baj vele.

Késő este volt már, amikor Kovács Imre hazatért. Fáradtan lépte át a küszöböt, de szívesen, szeretettel beszélt munkájáról, a rizstermelésről.

— Nagy reszkir a rizstermelés — mondta —, de csak annak, aki nem ért és nem akar érteni hozzá. Annak, aki nem tulajdonít kellő fontosságot neki. Mert a rizstermelésnek is minden munkát idejében kell elvégeznie. Idejében és a legnagyobb pontossággal. A rizs olyan kényes, mint a hét hónapra született csecsemő. Egy percere veszti le róla az ember a szemét és vége.

Kovács Imre negyedik éve termel rizst. De csak az időt lehet eleget a minden munkát idejében kell elvégezni — követelménynek.

1952-ben még nem ismerte „a rizs furlangját”, s víz is kevés volt abban az évben. Gyenge eredményt ért el és ezért mondja, hogy „nagy reszkir a rizstermelés”. Nagy volt a vállalkozás, az a veszteség is. De kemény elhatározása nem engedte, hogy meghátráljon. A következő évben újra szerződést kötött és ekkor már jó közepes termést ért el.

— Nekem 1953-ban is kétszeresen

melésből. Az utóbbi időben Chirila Andrei, Patrascu Constantin és Ghilele Elisabeta híányoztak igazolatlanul.

Petcuti Alexei és mások arról beszéltek, hogy az IMSZ bizottság részéről hanyagság mutatkozik a politikai tanfolyamok irányításában is. Florea Vasile elvtárs, a bizottság részéről teljesen elhanyagolta a politikai tanfolyamok irányítását. A propagandisták közül is egyesek hanyagok. Az asztaloműhelyben például Hermann Katalin propagandista teljesen elhanyagolta feladatának teljesítését. Hasonló a helyzet a forgószárműhelyben és a technikai-adminisztratív osztályon.

A bizottság, de különösképpen Florea Vasile, elhanyagolta a propagandisták mozgósítását. Így Hermann Berbanov és mások nem látogatták a kabinetet és nem készültek fel a tanfolyamok levezetésére. Florea Vasile elvtárs azt sem ellenőrizte, hogyan készültek fel a propagandisták a képekkel és az előadások megtartására. Nem ellenőrizte a tanfolyamok látogatottságát sem. A látogatottság 60-70 százalékos volt. A megbeszélések több esetben nem érték el a kívánt színvonalat. E hanyagságot a műhelyszervezetek büroái felelősek, mert nem mozgósították a hallgatókat a tanfolyamokon való pontos megjelenésre.

Sóos József és mások bírálták a bizottságot, mert nem fordít kellő figyelmet a szakmai iskolát végzett ifjak nevelésére. Sok fiatal jött hozzá, hogy szakmát tanuljon — mondotta Sóos József elvtárs — a bizottság azonban elhanyagolta a nevelésüket.

Mustaja Constantin, Rafusan Vasile és mások, hangsúlyozták, hogy a bizottság tagjai nem végeztek kollektív munkát. Ez magyarázza nagymértékben a hibákat. Koch Klára, Marin Ilie, Hamman József, Stepan Adrian és Schmidt Sándor bizottsági tagok elhanyagolták munkájukat.

Crisan Emil, a bizottság titkára nem vonta felelősségre a bizottság tagjait hanyagságukért. A bizottság és különösen Crisan elvtárs nem alkalmazta a kollektív vezetés elvét. Előfordult, hogy a titkár egyedül hozott határozatokat és parancsokat, mindenki igyekezett azokat a gyakorlatba ültetni. A határozatok azonban többször papíron maradtak.

Az új bizottság sokat tanulhatott a konferencián. Csak úgy dolgozhat eredményesen, ha az üzem pártbizottságának irányításával és a pártalapszervezetek támogatásával végzi munkáját. A bizottságnak harcolnia kell, hogy az előtte álló feladatokat maradéktalanul teljesítse. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha a bizottság tagjai alkalmazzák a kollektív vezetés elvét, ha minden bizottsági tag harcol a rábízott feladatok teljesítéséért.

A bizottság jelöljön ki minden egyes IMSZ-tag részére konkrét feladatokat és ellenőrizze azok teljesítését. Nagyobb figyelmet kell fordítani a politikai és szakmai tanfolyamok színvonalának emelésére és arra, hogy az elméleti összehasonlások gyakorlati. Csak így harcolhat még eredményesebben a munka termelékenységének növeléséért, a dolgozók jobb ellátásáért.

A bizottság jelöljön ki minden egyes IMSZ-tag részére konkrét feladatokat és ellenőrizze azok teljesítését. Nagyobb figyelmet kell fordítani a politikai és szakmai tanfolyamok színvonalának emelésére és arra, hogy az elméleti összehasonlások gyakorlati. Csak így harcolhat még eredményesebben a munka termelékenységének növeléséért, a dolgozók jobb ellátásáért.

A bizottság jelöljön ki minden egyes IMSZ-tag részére konkrét feladatokat és ellenőrizze azok teljesítését. Nagyobb figyelmet kell fordítani a politikai és szakmai tanfolyamok színvonalának emelésére és arra, hogy az elméleti összehasonlások gyakorlati. Csak így harcolhat még eredményesebben a munka termelékenységének növeléséért, a dolgozók jobb ellátásáért.

Sok fáradság — gazdag hozam

nehéz volt. Az egyik kulák, Bartha János beperelt.

— Hogyan? Miért?

— Azért, mert jól sikerült a rizskása. Saját földjét parlagon hagyta és a szőlőjét is a gaz ette meg. Egy más mellett kaptuk a rizsföldet s miután én megdolgoztam, megszántottam, elvettem és zölden hullámzóztam már a három hektár, egyet elkart venni belőle, mert neki nem jutott ki a három. Ő volt akkor az aszent (rizstermelési megbízott). S azt gondolta, hogy így sikerül neki, de elbukta a pört. Először Kisejón, aztán fellebbezett Aradra és ott is. Így aztán, érthető, hogy nekem nem adott sem deszkát, sem fát, sem kékkövet abban az évben. Minden kis darab deszkát, fát összevettem, amit csak a házkörüli találat, hogy dubokat (zsilip) csináljak.

Tavaly sem volt könnyebb. Kovács Imrének a rizstermelés.

De az idő teljesen megszabadult a kulákoktól, a „jó gazdák” segítségével, akikkel az elmúlt években sok kellemetlensége volt. Már három földet termel rizst és már három-négy hektáron, mint a megelőző években, hanem 5 hektáron és közösen a falu több más dolgozójával együtt. A föld körül néhezűkkel mellette a termelési munka gondját is el kellett viselnie Kovács Imrének. A harmadik évben 1954-ben azonban többnyire ettől is

megszabadult. Ekkor már ismerte a „rizstermelés furlangját”.

Tavasszal husz centiméteres mély szántással kezdte a munkát, de azt mondja, már ősszel fel kellett volna szántania.

Dolmáznai áprilisban kezdtem, de azt is legalább márciusban kellett volna elvégezni. Május 25–26-án térdigér víz eresztemet a földre s utána dögölvöl (símitó) erősen felkavartam az iszapot. Ez azért szükséges, mert amikor a zavaros vízbe az ember elviti a magot, csak az iszap takarja el. Nem jó mélyen a földbe vetni és az sem, ha a felszínen marad. Négy-öt nap múlva leengedtem róla a vizet, mert a mag a vízben csak felfelé nő, nem kőkörre, s ahogy mozog a víz, a rizs feljön a felszínre. Ezért fontos a 4–5 napi gyökereztetés. Ezután újra rá lehet engedni a vizet, de nem sokat, csak úgy egy 25 centiméternyi magasságot. Ez azért fontos, hogy táplálja az elvetett rizsmagot és őlje el az idegen, a gyomnövényeket magvait. Három-négy nap múlva újra le kell eresztetni a vizet a rizsföldről és ezután csak igen keveset szabad ráengedni. Örökre annyit, amennyit maga a rizs kér. A víz adagolása attól függ, hogy milyen a rizs színe. Ha narancssárga, akkor több vizet adagolunk. Ha buja a termés, hagymázó, haragos zöld a szára, akkor ki kell éhezteni a

Levelék a szerkesztőséghez

Zöldség- és főzelékfélék termesztésére szerződtek

A nagyteremfal dolgozó parasztok már az elmúlt évben felismerték a zöldség- és főzelékfélék termesztésére való szerződéskötések előnyeit.

A nagyteremfal társulás tagjai 26 hektár paradicsom és 4 hektár mustár, a kisteremfal társulás tagjai 16 hektár paradicsom, 7 hektár paprika és 5 hektár mustár termesztésére szerződtek. A társulás tagjai már biztosították a jóminőségű palántákat és előkészítették a földeket.

A nagyteremfal kollektivisták is szerződtek 3 hektár nyári burgonya termesztésére, harminc egyenlően dolgozó paraszt pedig 8 hektár burgonya termesztésére. A nyertő dolgozó parasztok pedig 1,5 hektár hagyma termesztésére kötöttek szerződést.

Haldsz Ferenc,
levelező.

A jó könyvtáros

A „Dózsa György” butorgyár könyvtára hosszú időn át nagyon gyengén működött. Az elmúlt év folyamán Schul Oszkár elvtárs, az új könyvtáros megváltoztatta a helyzetet. A könyveket osztályozta, helyeket a munkaidő után órákon keresztül dolgozott a könyvtárban, amíg rendbehozta. Schul elvtárs a munkahelyükön is felkereste a munkásokat, ajánlotta a könyveket és aki olvasni akart, annak munkahelyére vitte. A könyvtáros jó munkáját odavetelték, hogy ma már a „Dózsa György” butorgyár könyvtárának több mint száz rendszeres olvasója van. Schul elvtárs az elmúlt hónapban jó munkáját oklevéllel tüntették ki.

Nátyi Béla,
levelező.

A szőlőtermesztéshez kékkő is kell

Erdeklődéssel olvasom a „Vörös Lobogó”-ban megjelenő mezőgazdasági tanácsadókat, főleg azokat, amelyek a szőlő- és gyümölcsstermesztésről szólnak. Nekem is van 0,18 hektár szőlőm. Konyhakertem 80 százalékát pedig gyümölcs termesztésére használnom. A gyümölcsstermesztéshez azonban nem elég az, ha tudom hogyan kell ápolnom a fákat, mert emellett még kénpor, még kékkő is kell.

Esedékes a gyümölcsfák permetezése, de szövetkezetünkben még mindig nincs kénpor és így nem tudjuk előállítani a permetezéshez szükséges készítményt. Hasonló a helyzet a szőlőnél is. Április első napjaiban megkezdtem a nyitást, s amikor a szőlő egyenletesen hajtott, esedékes lesz az első permetezés, vagy porózás kénpor, kékkő és mészpórral keverve. A szükséges permetezőszerek nélkül azonban nem tudom megvédeni sem a gyümölcsfákat, sem a szőlőfákat az eselleges betegségek ellen és nem biztosíthatok jó termést.

A község-többszörös szőlőtermesztő dolgozó parasztjaival együtt szeretném, ha a közbirtokai szövetkezeti központ ezekben idejében és az egyes községek szőlőterületeinek figyelembevételével osztaná ezt a permetező anyagokat. Ne ismétlődjen meg az, ami tavaly. Simonyifalvát környező községek szövetkezetében felhasználhatnunk állt a permetezőszert, nálunk pedig az előíranyozott mennyiség még a szükségletet sem fedezte.

Hoff Árpád,
levelező.

Miről ír a „Lupta de clasă” márciusi száma

A „Lupta de clasă”, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének politikai és elméleti kérdésekkel foglalkozó folyóirata. Számai a legidősebb témákkal foglalkoznak, utat mutatva a párt, állam-, gazdasági és tudományos kérdésekkel foglalkozó kérdéseknek az elméleti és politikai kérdések megoldásában.

Márciusi számának szerkesztőségi cikke a szocialista versenyekkel foglalkozik. Számos példával bizonyítja be, hogy a szocialista verseny öt éves tervünk teljesítésének egyik jelentős tényezője. A cikk befejező része megjelöli azokat a feladatokat, amelyek a szocialista versenyek megszervezésével és vezetésével kapcsolatban a pártszervekre hárulnak.

A folyóiratnak ugyanez a száma tárgyalja mezőgazdaságunk legfontosabb feladatát: a hektáronkénti terméshozam növelését. A cikk tényekkel igazolja, hogy hazánkban megvan mindazok a feltételek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy 1955-ben elérjük a 10 millió tonna búza- és kukorica-termést. Végül rámutat arra, hogy a párt- és állami szervek legfontosabb feladata a haladott agrotechnikai módszerek népszerűsítése, a kollektív gazdaságok és a mezőgazdasági társulások gazdasági-szervezeti megerősítése, valamint az szövetkezeti mozgalom kiszélesítése.

Erdekes cikk C. I. Gullianak „A szocialista erkölcs fejlődéséről a Román Népköztársaságban” című tanulmánya.

A mű négy részre oszlik. Első része az erkölcs fogalmát, osztályjellegét tárgyalja fel és lerántja a leplet a burzsoá erkölcsről. A tanulmány második része a proletár-erkölcs legfontosabb kérdéseit tárgyalja és összeköti azt a proletáriátus osztályhelyzetével. Gullian kifejti azt, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme után a Szovjetunióban jöttek létre először mindazok a feltételek, amelyek a munkásosztály erkölcsi felfogását juttattákunalomra. A továbbiakban a cikk írja az ezzel kapcsolatos hazai kérdéseket fejt ki. Rámutat a szocialista erkölcs fejlődésének lépcsőfokaira, gazdasági és

politikai tényezőire és megnyilvánulási formáira.

A tanulmány utolsó része több kérdést vet fel. Ezek között elsőként domborítja ki azt, hogy az átmenet időszakában a Román Népköztársaságban a burzsoá erkölcsnek még megvan az anyagi alapja. Ennek az erkölcsnek a hordozói pedig igyekeznek megmegtelyezni a dolgozók tömegét. Eppen ezért — mutat rá a cikk — a kispolgári és polgári erkölcs elleni harc a leghatásosabb fegyver a szocialista erkölcs befolyásának növelésében és a tömegek kommunista nevelésében.

Titu Georgescu arról a harorról ír, amelyet a párt vezetésevel a népi erőket folytattak 1945 március 6-ától a népi demokratikus rendszer megszilárdításáért. S. Brucan pedig a kapitalista országok közötti ellentmondások kérdését veti fel újszerűen, a jelenlegi nemzetközi helyzetnek megfelelően.

„A pártmunka tapasztalataiból” című rovatban két pártéleti cikket jelent meg. Az egyiket L. Csopor írta és a haladott agrotechnikai módszerek bevezetéséről szól, a másik P. Dumitrescu cikke, amely a Hunyadtartományi pártbizottság tapasztalatait ismerteti, az IMSZ szervezetek párt általi vezetése kérdésében.

A „Lupta de clasă” márciusi száma közli a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének határozatát, a politikai helyzetre és a párt feladataira vonatkozóan. A „Válasz az olvasók kérdéseire” című rovatban M. Dulea, a Román Népköztársaságban levő tulajdonformákról írt cikket. A cikk írja részletesen elemzi a tulajdonformákat és összeköti a kérdést hazánk gazdasági és politikai helyzetével. Ezáltal sikerült megértetni az olvasókkal, hogy hazánkban miért van több tulajdonforma.

Végül N. Gavrilescu és Gh. Diaconu, a „Dobrogea Noua” című constantináli lapot értékelik ki abból a szempontból, hogy hogyan tárgyalja az elmúlt időszakban a mezőgazdaság kérdéseit.

Hazaérkezett

Budapestről a román kormányküldöttség

Csütörtökön délen hazaérkezett Budapestre a Magyarországi felfedezésének 10. évfordulója tüneményén résztvevő román kormányküldöttség. A Román Népköztársaság kormányküldöttségét Emil Bodnarus elvtárs, hadseregparancsnok, a minisztertanács alelnöke vezette: s tagjai Fazekas János, az RMP KV titkára és Simion Bughici külügyminiszter voltak.

A küldöttséget megérkezésükkor

Gheorghe Apostol, az RMP KV első titkára, Chivu Stoica, a minisztertanács első alelnöke, L. Salajan-albábornagy, az RNK fegyveres erői miniszterének első helyettese, Grigore Preoteasa, a külügyminiszter első helyettese, I. Tutoveanu albtábornagy elvtársak és mások üdvözölték a küldöttséget megérkezésénél jelen volt Pataki László, a Magyar Népköztársaság bukaresti nagykövete. (Agerpers.)

Közlemények

Az aradvárosi néptanács szocialis ügyosztálya a családi segélyre jogosult személyek tudomására hozza, hogy az 1955. év első negyedére esedékes családi segély kifizetése április 11-én kezdődik és 1955 április 16-án fejeződik be. A kifizetés a következő sorrendben történik:

„December 30”, „November 7”, „G. Dimitrov” gyárak családi segélyre jogosult dolgozói számára április 11, 12 és 13-án.

A TEBA, „Vörös Triko”, „Artex” dolgozói számára 14—16-ig, a többi jogosultak számára 11—13 között.

bi jogosultak számára 11—13 között.

„December 30”, „G. Dimitrov” és „November 7” gyár családi segélyre jogosult dolgozói számára a kifizetés „December 30” gyár mellett CEC fiókban történik.

A többi jogosultak a segélyt az aradvárosi néptanács 25. számú szobájában vehetik fel.

Az aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara szombaton, április 9-én este 8 órai kezdettel a Kulturpalotában termében tartja meg 27-ik szimfonikus hangversenyt.

Műsorom Dely-Szabó Géza: Uj élet, nyitány. (Aradon először!) Chopin: I. E-moll hangverseny zongorára és zenekarra; Bruckner: IV. Esz-dur szimfonia. Vezényel: Brinzeu Nicolae, zongoraszóló játszik Valentin Gheorghiu, a Román Népköztársaság érdemes művésze.

Az aradi Állami Filharmonia népi zenekara vasárnap, április 10-én délután 5 órakor és este 8 órakor a Kulturpalotában népzene hangversenyt tart. Műsorom román, szlovén, magyar, német és szerb népdalok. Vezényel Ionel Budisteanu, a bukaresti „Barbu Lăutaru” zenekar első karnagya. Szólót énekel Alexandru Grozuta és Mălie Edit.

Szombaton, április 9-én délután 4 órakor a „Május 9” klub helyiségében az ARLUS aradtartományi bizottsága rendezésében Petre Iosif elvtárs, a bukaresti „Mihail Eminescu” irodalmi és irodalomirányítási intézet igazgatója előadást tart „A Szovjetunió a béke, a demokrácia és a szocializmus legyőzhetetlen bástyája” címmel. Az előadást művészi műsor követi.

Kedden, április 12-én délután 6 órakor dr. Jeni Károly, az Egészségügyi Nevelés Házában (Eugen Potier utca 2) előadást tart a gyermekorról.

Az állami antikvárium (a tartományi néptanácsal szemben) állandóan vásárol készpénzért bármilyen nyelvű irodalmi, művészeti, technikai és tudományos műveket, szövegeket.

Barabás Dezső

